

Συναξάριον

Τῆς Γ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, μνήμη τῶν Ἁγίων ἐνδόξων Μαρτύρων Ἡλιοφώτου, Ἐπαφροδίτου, Ἀμμωνίου, Χουλελαίου καὶ Εὐσθενίου τῶν θαυματουργῶν.

Θνήσκει χορός τις πεντάριθμος ἐκ ξίφους,

Φρονίμων εὐρεῖν παρθένων ζωὴν θέλων.

Ἡλιόφωτον σὺν τέσσαρσι δεκάτῃ τρίτῃ ἔκτανε χαλκός.

Οὗτοι οἱ Ἅγιοι ὑπῆρχον ἀπὸ τὴν Ἀλαμανίαν, εἰς δὲ τὸν ἀριθμὸν ἦσαν τριακόσιοι, ὑπῆγον δὲ εἰς τὴν Ἁγίαν πόλιν Ἱερουσαλήμ, διὰ νὰ τὴν ἐλευθερώσουν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν βαρβάρων, καὶ νικῶντας αὐτοὺς θείᾳ βοηθείᾳ, ἐπροσκύνησαν ὅλα τὰ ἀγιάσματα. Λοιπὸν, ἀφ' οὗ ἐπορσκύνησαν, ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπῆγον εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐκεῖ διέτριβον. Ελθόντες δὲ μίαν τῶν ἡμερῶν ὅλοι εἰς τὸ περιγιάλιον, εὔρον ἕν πλοῖον καὶ ἐμβῆκαν ὅλοι μέσα διὰ νὰ ὑπᾶσιν εἰς τὸν τόπον τους. Καὶ πλέοντες ἔφθασαν εἰς τὴν περίφημην νῆσον Κύπρον εἰς τὸν λιμένα τῆς Πάφου, ὅμως τὸ πλοῖον βιαζόμενον ἀπὸ δυνατὸν καὶ μεγάλον ἄνεμον ἐτσακίσθη, οἱ δὲ Ἅγιοι, θείᾳ χάριτι, διεσώθησαν ὅλοι ἀβλαβεῖς, καὶ διεμερίσθησαν εἰς ὄλον τὸ νησίον τῆς Κύπρου. Ὁ δὲ Ἅγιος Ἡλιόφωτος, μετὰ καὶ ἐτέρων τεσσάρων Ἐπαφροδίτου, Ἀμμωνίου, Χουλελαίου καὶ Εὐσθενίου ἦλθον εἰς ἕν μέρος τῆς Ἀχαριάδος, καὶ ἀναβαίνοντες εἰς ἕνα ὄρος λεγόμενον Κορώνη, καὶ ὁ μὲν Ἡλιόφωτος ἦτον κατὰ πνεῦμα αὐτοῖς πατήρ, καὶ διδάσκαλος καὶ ἱερεὺς τοῦ ὑψίστου Θεοῦ, καὶ κτίζοντας ἐκεῖ ἐκκλησίαν, ἀπέδιδον καθ' ἐκάστην τὰς εὐχὰς αὐτῶν τῷ Θεῷ.

Ὁ δὲ Ἐπαφρόδιτος ἦτον ποιμὴν προβάτων καὶ αἰγῶν, ὡς ἀρμόδιος ὁ τόπος καὶ εἶχαν αὐτὰ πρὸς κυβέρνησιν τους, καὶ διὰ τοὺς προσερχομένους, καὶ πάντες ἐχόρταιναν ἐξ αὐτῶν τῶν θρεμμάτων τὸ γάλα πλουσιοπάροχα. Καὶ ἀπὸ τὴν ἀρετὴν τῶν ἀνδρῶν καὶ τὴν πολλὴν ἐλεημοσύνην ὅπου ἔδιδον ἀπὸ τὰ θρέμματα αὐτῶν, ὁ Θεὸς ἐπλήθυνεν αὐτὰ, καὶ ἔγιναν τόσες ἑκατοντάδες, ὅπου τὸ μαρτυρᾶ ἡ αὐτῶν μάνδρα, ὅπου εἶναι ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος ἄνωθεν τῆς Κάτω Μονῆς τῶν Ἁγίων, ὅπου σώζονται μερικὰ τεῖχη ὀλόγυρα καὶ αἰ ἀποδοχαὶ τοῦ γάλακτος, ἡγουν γαλευτήρια, ὅπου ἄρμεγαν τὰ πρόβατα, ἔσκαμμένα ἀπάνω εἰς ῥιζιμιὰν πέτραν, καὶ με μικρὰ αὐλάκια, ἤρχετο τὸ γάλα ἀπὸ τὸ ἕνα πρὸς τὸν ἄλλον καὶ τὸ ἐμάζωναν ἔπειτα. Μάλιστα, ἐλέγοντο παρὰ πάντων Ἁγιομάνδρες μέχρι τὴν σήμερον. Καὶ εἶναι ἕως δώδεκα στρέμματα, ἡγουν σκάλες καὶ περισσότερον καὶ ἔτσι βλέποντες τὰ αὐτῶν θρέμματα, ἐν προσευχαῖς καὶ ἀκαταπαύστοις δεήσεσι, σχολάζοντες ἐκήρυττον τοῖς πᾶσι τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν. Ἀκούων δὲ τοῦτο ὁ ἡγεμὼν τῆς Κύπρου, Σαβῖνος ὀνόματι, τοὺς ἐπαράστησεν ἔμπροσθέν του, καὶ ἐξετάζοντάς τους, ὡμολόγησαν τὸν Χριστόν, καὶ μὴ ἀρνούμενοι, δέρνονται μὲ ὡμὰ βούνευρα, ἔπειτα βάλλονται εἰς φυλακὴν, καὶ ἄλλη μέραν ξανὰ μαρτύρια πολλά, καὶ δεινὰ, ὡσπου ἔκοψεν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. Κάποιοι δὲ εὐλαβεῖς χριστιανοί, διὰ νυκτὸς ἐπῆραν τὰ σώματα τῶν Ἁγίων καὶ ἔθαψάν τα ἐντίμως εἰς τὴν ἱερὰν αὐτῶν Ἐκκλησίαν κατὰ τὸν νόμον εἰς τὰ αὐτῶν δύο σπήλαια ὅπου πρότερον ἐπροσεύχοντο. Εἰς μὲν τὸ ἕνα τοὺς τρεῖς, τοὺς δὲ δυο εἰς τὸ ἕτερον. Μετὰ δὲ χρόνους ἱκανοὺς, ἐφανερῶθησαν τὰ ἅγια αὐτῶν λείψανα, ὡς πηγὴ βρῦουσα ἄφθονα ἰάματα, ὡστε ὅπου καθ' ἐκάστην ἄπειρα θαύματα τελοῦσιν εἰς τοὺς προσερχομένους μετὰ πίστεως. Εἰς τοὺς παλαιοὺς καιροὺς, ἔκαμαν οἱ Ἅγιοι ἄπειρα θαύματα, ὅμως ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν τὰ ἀστόχησαν, ἄλλα να εἰποῦμεν καμμίαν δεκαριά, πρὸς πίστευσιν τῶν ἄλλων, μάλιστα ὅπου ἔγιναν εἰς τοὺς ἰδικούς μας χρόνους.

α) Από τὰ περίχωρα τῆς κωμοπόλεως Μόρφου, ἦτόν τις ἄνθρωπος ὅπου εἶχεν τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας ἀνενέργητα καὶ τὸν ἔφεραν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ σηκωτόν, ἀπάνω εἰς τὸ κτῆνος, καὶ σταυρούμενος μετὰ τὰ ἅγια λείψανα ἔλαβεν τὴν ἴασιν, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν του χαρὰ, ἐπῆγε πεζὸς εἰς τὸ χωρίον του, δοξάζων τὸν Κύριον.

β) Από ἓνα χωρίον, Μαλοῦντα ὀνομαζόμενον, ἦτον ἓνας ἱερεὺς, Χριστόδουλος καλούμενος, ὅστις εἶχεν ἐπάνω εἰς τὰς χεῖρας εἰς ὅλα τὰ δάκτυλα, κάποιον πάθος ὀγκωμάτων, οἱ κοινοὶ λεγόμενοι σκάνθαροι. Καὶ ἀκούων ὁ ῥηθεὶς ἱερεὺς, ὅτι ἔκλειψαν μερικὰ λείψανα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων, ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ χωρίον του καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτῶν. Καὶ εἶδεν ὅτι ἔλειπον ὅλα τὰ ἅγια κranία καὶ μέρος ἀπὸ τὰ ἄλλα λείψανα. Καὶ ἐλυπήθη πολλὰ, καὶ ἀπόμεινε τὴν νύκτα ἐκεῖ καὶ ὡσὰν ἀνέγνωσε τὴν ἀκολουθίαν του, ἐκοιμήθη ὀλίγον, καὶ τοῦ ἐφάνησαν πέντε ἄνδρες ὡσὰν στρατιῶται καὶ τοῦ εἶπαν μετὰ ἰλαρὸ ὄμμα, νὰ κἀνὴ μίαν θήκην νὰ φυλάξῃ τὰ ἐναπολειφθέντα λείψανα. Καὶ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας, ἔκαμεν μικρὸν σεντούκιον καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἁγίων, καὶ ὡσὰν ἔκαμε τὴν προσευχὴν του, ἄρχισε διὰ νὰ βάλῃ τὰ ἅγια λείψανα μέσα εἰς τὴν θήκην, καὶ σὰν τὰ ἀπέβαλεν ὅλα, μετὰ τὸ ἀπέλαβον αἱ χεῖρές του ἀπὸ τὴν ἱερὰν κόνιν τῶν λειψάνων, μετὰ ὀλίγην ὥραν βλέπει τὰς χεῖράς του καὶ ὡ τοῦ θαύματος, δὲν εἶχαν ἀπάνω σκανθάρους τίποτες. Καὶ δόξαζε τὸν Θεόν. Καὶ ἀπὸ τότε ἐπῆγαιεν κάθε χρόνον ἕως χρόνους εἴκοσι καὶ ἔβλεπε τὰ θαύματα ὅπου ἐγίνοντο καὶ τὰ κατέγραφε.

γ) Ἦτον μία εὐλαβὴς γυνή, ἀπὸ τῆς πόλεως Λευκωσίας, ἡ ὁποία εἶχεν εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς πάθος ἀνίατον, καὶ ἐλθοῦσα μετὰ πίστεως καὶ εὐλαβείας, ἔφερε καὶ ἓνα μανουάλιον ξύλινον, καὶ μίαν σκέπην εἰς τὴν εἰκόνα τῶν Ἁγίων, καὶ ὡς ἠσπάσθη τὰ ἅγια λείψανα, ἔλαβε τὴν ὑγίαν της.

δ) Ἦτον ἓνας νέος ἀπὸ τὴν Σολέαν, καὶ εἶχεν δαιμόνιον, ὅστις ἐπρόσδραμεν εἰς τὴν βοήθειαν τῶν Ἁγίων, καὶ στεκόμενος ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας των, ὅταν ἔψαλλον τὸν χερουβικὸν ὕμνον, ἐρρίξε τὸν νέον ὁ δαίμων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κυλιόμενος ἄφριζε, καὶ ἔκαμε πολλὴν ταραχὴν, μετὰ φωνὰς μεγάλης καὶ ἄγριες. Καὶ πολλὰ ἐσπάραξε αὐτόν, καὶ ὡ τοῦ θαύματος, ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ σωφρονισθεὶς ὁ ἄνθρωπος, ὑπῆγε δοξάζων τὸν Κύριον.

ε) Ὁ ἄνωθεν ῥηθεὶς ἱερεὺς, ἐπῆρε μέρος ἀπὸ τὰ ἅγια λείψανα καὶ μετὰ αὐτὰ ἰάτρευσε πολλοὺς ἀπὸ διαφόρους ἀσθενείας· ἄλλους ἀπὸ κεφαλαλγίας, ἄλλους ἀπὸ ποδαλγίας, καὶ ἕτερα ποικίλα νοσήματα, ἐξόχως δὲ ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς, περισσότεροι ἀπὸ πενήντα ἀπὸ διάφορα καὶ ἀνιάτρευτα νοσήματα καὶ πρήσματα πόδων καὶ χειρῶν ἰατρεύθησαν.

στ) Γυνή, ἀπὸ χωρίον Κλήρου, εἶχεν ἓναν υἱὸν ἀσθενῆ βαρέως καὶ τὴν νύκτα τῆς ἐφάνησαν εἰς τὸν ὕπνον της πέντε φοβεροὶ ἄνδρες, ἀκουμβισμένοι εἰς ποιμαντικὰς ράβδους καὶ τῆς ἔδειχναν δακτυλωδῶς τὸν τόπον ὅπου εἶναι ἡ ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Ἡλιοφώτων. Καὶ ἐσηκώθη τὸ ταχύ, καὶ ἐπῆρε τὸν υἱὸν της καὶ τὸν ὑπῆγεν εἰς τὸν ναόν, καὶ ὡς ἐπροσκύνησε τὰ λείψανα, ἔλαβεν τὴν ὑγίαν ὁ υἱὸς της.

ζ) Ὁ Ἀρχιμανδίτης Κύριλλος εἶχεν ποδαλγίαν, καὶ προσκυνήσας τὰ λείψανα, καὶ σταυρούμενος μετὰ αὐτά, ἔλαβε τὴν ἴασιν.

η) Ἦτον μία γυνή χακή, Αἰκατερίνη ὀνομαζομένη ἀπό τήν Λευκωσίαν, ἐξ ἐνορίας Φανερωμένης. Εἶχε ἀνίατον ποδαλγίαν, ἐπεκαλέσθη τοὺς Ἁγίους Ἥλιοφώτους καὶ εὐθύς ἰατρεύθη. Κάθε μνήμην τῶν Ἁγίων ἔπαιρνε μίαν κανδήλαν καὶ μισὴν ὀκκᾶν λάδιν διὰ νὰ ἀνάπτῃ εἰς τὰ λείψανα.

θ) Ἦτον εἷς ἱερεὺς, Ἰωάννης καλούμενος, ἀπὸ χωρίον Μιτσερόν, καὶ ἔκτισε ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων, ἐπάστρευσε δὲ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ σπήλαιον τῶν Ἁγίων τὸ ὁποῖον ἦτο γεμάτον τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὰ χαλάσματα καὶ μέσα εἰς τὸ σπήλαιον ἠῦρεν ἓνα κομμάτι λείψανον καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς ἓνα παλαιότοιχον τῆς ἐκκλησίας. Καὶ τὴν νύκτα τοῦ ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον του εἷς νεοσ καὶ τοῦ εἶπε: Διατί ἔβαλες τὸ λείψανόν μου μέσα εἰς τὸν τοῖχον; Εἶμαι ὁ Εὐσθέσιος, καὶ τὸ λείψανον εἶναι ἰδικόν μου. Καὶ ἀμέσως τὸ πῆρε καὶ τὸ ἔβαλεν ἐκεῖ ὅπου εἶναι τὰ λείψανα τῶν Ἁγίων.

ι) Ὁ ἄνωθεν ἱερεὺς, ἐπῆγεν εἰς χωρίον Δευτεράν, εἰς ἓνα ὀσπήτιον καὶ ἐζήτηε ὀλίγην ζητείαν ἀπὸ τὰ γεννήματα διὰ νὰ κτισθῇ ἡ ἐκκλησία τῶν Ἁγίων. Ἡ δὲ γυνή, τὸν ἔδωξε. Μετὰ ἀπὸ ὀλίγον, τὴν πιάνει εἷς πόνος σφοδρός, καὶ ἄρχιζεν νὰ φωνάζῃ μὲ ἀγρίας φωνάς, καὶ ἔστειλεν εἰδῆσιν εἰς τὸν παπᾶν νὰ προφθάσῃ γρήγορα, διότι ἔχει νὰ ἀποθάνῃ καὶ ὡς ἐπῆγεν ὁ παπᾶς καὶ τὴν ἐσταύρωσεν μὲ ἅγια λείψανα, παρευθύς ἰατρεύθη ἐκείνη καὶ τοῦ ἔδωσε τρία κόσκινα σιτάρι.

ια) Ἕνας νέος, Χαράλαμπος καλούμενος, ἀπὸ τὴν Σολέαν, εἶχε δαιμόνιον καὶ τὸν ἐβασάνιζε, ἦλθε τὴν ἡμέρα τῶν Ἁγίων καὶ ὡς εἶδε τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ μακρόθεν, γονατιστὸς ἦλθε καὶ ἐμβῆκεν, καὶ ἐπῆγεν νὰ ἐμβῇ εἰς τὸ σπήλαιον τῶν Ἁγίων καὶ τὸν ἔρριξεν ἐκεῖ τὸ δαιμόνιον καὶ τὸν ἐπαίδευσεν ἀνηλεῶς καὶ μετὰ ὥρα ἱκανὴν ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ ἐγονάτισεν ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας τῶν Ἁγίων καὶ ἔκλαυσε πικρῶς καὶ ἰατρεύθη.